

UCHWAŁA NR XX/294/08
RADY MIEJSKIEJ W ŁAPACH
z dnia 29 lutego 2008r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łapy na 2008 rok**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568 oraz z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172 poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457 z 2006 r. Nr 17 poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218) oraz art. 4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz.473, Nr 115, poz. 793, Nr 176, poz.1238) w związku z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz.1485 z 2006r. Nr 66, poz. 469, Nr 120, poz. 826 oraz z 2007r. Nr 7, poz. 48 i Nr 82, poz.558) Rada Miejska w Łapach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łapy na 2008 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2008 w Gminie Łapy powierza się Burmistrzowi Łap.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2008r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2008

I. WPROWADZENIE

Nadmierne spożywanie alkoholu oraz zażywanie innych substancji psychoaktywnych stanowi poważny problem, zarówno dla pojedynczych jednostek, jak i ogółu społeczeństwa.

Narkomania to choroba złożona z wielu sprzężonych ze sobą przyczyn (społecznych, psychologicznych, biologicznych), rozwijająca się zwłaszcza wśród młodych osób. Na przestrzeni lat, utraciła ona swój marginalny charakter i obecnie dotyka również dzieci i młodzież pochodzącą z tzw. „dobrych domów”.

Problem nadużywania alkoholu dotyczy nie tylko samej jednostki (jej zdrowia, utraty pracy, bezdomności), ale także życia rodzinnego, bowiem związany jest w wielu przypadkach z rozpadem rodziny, przemocą, zaburzeniami emocjonalnymi wszystkich jej członków, a także naruszaniem prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu i przestępstwami związanymi z nielegalnym jego obrotem. Zjawiska alkoholizmu i narkomanii budzą duże emocje opinii publicznej.

Gminy, na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, uzyskały kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w społecznościach lokalnych. Do zadań własnych gminy należy podjęcie takich środków zaradczych oraz naprawczych, które minimalizowałyby skutki, a przede wszystkim zapobiegały alkoholizmowi i narkomanii na jej terenie.

Realizacja powyższych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Przedstawiony poniżej program opiera się na następujących dokumentach:

1. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi z dn. 26 października 1982 r. (Dz. U. 2007 r. Nr 70 poz. 473)
2. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dn. 29 lipca 2005 r. (Dz.U. 2005 r. Nr 180 poz. 1493)
3. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dn. 29 lipca 2005 r. (Dz.U. 2007 r. Nr 7 poz.47)

II. DIAGNOZA SYTUACJI W GMINIE ŁAPY W ZAKRESIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

Gmina Łapy położona jest w północno - wschodniej części Polski nad rzeką Narew. W układzie administracyjnym, należy do powiatu białostockiego. Graniczy z takimi gminami jak Choroszcz, Turośń Kościelna, Suraż, Sokoły i Poświętne.

Przeprowadzone w ostatnich latach na terenie gminy Łapy badania ankietowe wśród 294 uczniów klas III gimnazjum, 208 uczniów klas II szkół średnich oraz 197 dorosłych mieszkańców w wieku 19- 60 lat, jak też działania Policji i innych organów, wskazują na to, że zjawisko narkomanii jak i alkoholizmu, stanowią poważny problem społeczny.

Spśród problemów społecznych w mieście i gminie Łapy, badane dorosłe kobiety jako ważne wymieniały picie alkoholu przez młodzież, alkoholizm i narkomanię, mężczyźni natomiast wskazywali na alkoholizowanie się młodzieży, narkomanię oraz przemoc na ulicach.

Jak wynika z zebranych w trakcie badań informacji, wszystkie substancje psychoaktywne są na terenie gminy łatwo dostępne, zwłaszcza, w ocenie młodzieży- alkohol, papierosy, leki nasenne, substancje wziewne oraz marihuana.

Najpopularniejszym miejscem zażywania substancji psychoaktywnych jest bar lub pub (18,18 % chłopców w wieku lat 18), kolejnym, w ocenie 12,2 % ankietowanych dziewcząt w wieku 18 lat- dyskoteka.

Do najczęściej wskazywanych sposobów pozyskiwania substancji odurzających należy ich wspólne zażywanie w grupie znajomych, a jako główny powód badana młodzież wymieniała ciekawość, nudę oraz chęć zapomnienia o problemach.

Mieszkańcy gminy Łapy, ze względu na niską świadomość, a także stosunkowo łatwy dostęp do środków psychoaktywnych, coraz częściej po nie sięgają.

Wyniki badań wskazują również na środowisko rodzinne jako czynnik pojawiających się uzależnień, zbyt niską liczbę działań profilaktycznych prowadzonych przez szkoły, brak alternatywnych metod spędzania czasu wolnego przez młodzież. Ankietowani twierdzili, iż wiedza o środkach psychoaktywnych i szkodliwych skutkach uzależnień jest niewystarczająca.

Należy przy tym zaznaczyć, że rodziny dotknięte problemem uzależnień, znajdują się w trudnej sytuacji materialnej, często dotknięte są zjawiskiem stygmatyzacji społecznej. Dzieci dorastające w takiej atmosferze wychowawczej, narażone są na liczne stresy, zaburzenia emocjonalne, ponadto stanowią tzw. grupę podwyższonego ryzyka pod względem uzależnienia od środków psychoaktywnych.

III. LOKALNE SPOSOBY ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

Rozwiązywanie problemów alkoholowych i zmniejszanie występowania zjawiska narkomanii wymaga ścisłej współpracy szeregu instytucji, administracji, służby zdrowia, oświaty, jak też opieki społecznej. Konieczne jest zaangażowanie do projektu takich osób i instytucji jak:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Rada Miejska w Łapach,
- organizacje pozarządowe,
- pedagodzy szkolni,
- Policja,
- specjaliści z dziedziny prawa, psychologii, pedagogiki,
- studenci,
- wolontariusze.

Należy pamiętać, że powyższy katalog osób i instytucji wspomagających nie jest zamknięty.

System wsparcia i opieki na rzecz dzieci, osób uzależnionych oraz ich rodzin na terenie gminy Łapy, obejmuje takie jednostki jak:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Działania ośrodka koncentrują się na udzielaniu beneficjentom pomocy materialnej, w postaci pieniężnej, rzeczowej (odzież, opał, żywność) oraz poradnictwa z zakresu spraw społecznych. Do zadań MOPS należy również nadzór nad realizacją programów profilaktycznych związanych z tematyką uzależnień, a także ich dofinansowywanie w miarę możliwości własnych oraz w wyniku pozyskania środków finansowych pochodzących z zewnątrz.

Dostrzega się potrzebę utworzenia na terenie ośrodka Punktu Konsultacyjnego, w ramach którego pracownicy służb społecznych, studenci takich kierunków jak prawo, psychologia, pedagogika udzielaliby porad, a także prowadziliby pracę na rzecz rodzin zagrożonych.

2. Świetlica Socjoterapeutyczna

Świetlica Socjoterapeutyczna odgrywa znaczącą rolę w procesie pomocy dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, uzależnieniami jak również ich rodzinom. Placówka współpracuje ze szkołami na terenie gminy, Miejskim Ośrodkiem Pomocy

Społecznej, a także innymi instytucjami pomagającymi w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.

Świetlica prowadzi takie formy pomocy środowiskowej jak:

- pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych, osobistych,
- zajęcia socjoterapeutyczne, kompensacyjne, z wykorzystaniem zabaw psychologicznych,
- pomoc w nauce,
- dożywianie,
- organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań,
- praca z rodziną.

Dostrzega się konieczność dotarcia do szerszej grupy dzieci i młodzieży, zwiększenia liczby zajęć terapeutycznych, kół zainteresowań oraz zaangażowania w realizowane przez świetlicę programy - rodzin podopiecznych. Zidentyfikowaną potrzebą jest również dofinansowanie wyjazdu wakacyjnego dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy, ze środków finansowych pozyskanych z zewnątrz lub w miarę możliwości ośrodka.

3. Klub Abstynenta „Przyszłość”

Działający na terenie gminy Klub Abstynenta oferuje swoim członkom, a także ich rodzinom, pomoc w zwalczaniu nałogu i pojawiających się w związku z tym problemach rodzinnych. Umożliwia także wymianę doświadczeń, stanowiąc tym samym grupę wsparcia dla swoich członków. Wskazane byłoby pozyskanie zewnętrznego źródła finansowania na realizację zadań Klubu, jak też większe zaangażowanie jego członków w promocję zdrowego stylu życia na terenie gminy, włączenia ich do realizowanych na jej terenie działań profilaktycznych.

4. Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnień

Zadaniem Poradni jest praca terapeutyczna z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi, w zakresie realizacji programów wspierających, motywujących i podtrzymujących abstynencję. Celem podniesienia efektywności pracy, konieczne wydaje się opracowanie i wydanie biuletynu, broszurek informacyjnych dotyczących możliwości rozwiązywania problemów alkoholowych, zorganizowanie punktu informacji prawnej.

5. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zakres działań Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obejmuje:

- motywowanie osób uzależnionych do dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego,
- orzecznictwo o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- pomoc i wsparcie dla osób z rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocą,
- kontrolę punktów sprzedaży alkoholu, opiniowanie zezwoleń na wydawanie koncesji,
- szerzenie działalności informacyjnej na temat uzależnień,

W skład Komisji wchodzi reprezentanci rozmaitych zawodów, posiadający wiedzę z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym. Umożliwia to udzielanie rodzinom, w których występuje przemoc i uzależnienia, wszechstronnej pomocy, obejmującej zarówno wczesną interwencję, jak i dalsze działania z tym związane.

Dostrzega się konieczność opracowania biuletynu informacyjnego, w którym zawarte zostałyby dane teleadresowe instytucji zajmujących się pomocą rodzinie na terenie gminy oraz podstawowe informacje dotyczące uzależnień.

Członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie za każdorazowe, potwierdzone przez Przewodniczącego, uczestnictwo w posiedzeniach, w wysokości:

1. przewodniczący, zastępca i sekretarz Komisji – 70 złotych,
2. pozostali członkowie Komisji- 60 złotych.

IV. ANALIZA SWOT

Analiza strategiczna jest metodą oceny uwarunkowań. Jej głównym celem jest określenie aktualnej i perspektywicznej pozycji przedmiotu analizy SWOT oraz prognoza strategii postępowania.

Analiza SWOT wykorzystuje prosty schemat klasyfikacji, opierający się na podziale wszystkich czynników wpływających na obecną i przyszłą sytuację według miejsca powstawania (na wewnętrzne i zewnętrzne) oraz według sposobu oddziaływania (na pozytywne i negatywne). Ze skrzyżowania powyższych kryteriów powstają cztery grupy czynników:

1. wewnętrzne pozytywne- mocne strony,
2. wewnętrzne negatywne- słabe strony,
3. zewnętrzne pozytywne-szanse,

4. zewnętrzne negatywne- zagrożenia.

Mocne strony to specjalne walory odróżniające nas od innych, słabe natomiast postrzegane są jako problemy do pokonania, są konsekwencją ograniczeń, niedostatecznych zasobów, czy umiejętności. Szanse stanowią wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki, zagrożenia to wszystkie czynniki zewnętrzne, które są postrzegane jako bariery i utrudnienia, a ich istnienie zmniejsza potencjał rozwojowy, nie pozwala na pełne wykorzystanie szans.

Tabela Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie kwalifikacji przez pracowników jednostek działających na rzecz dziecka, rodziny, • funkcjonowanie Świetlicy Socjoterapeutycznej, • funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy, • funkcjonowanie Klubu Abstynenta, • funkcjonowanie Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak grup wsparcia dla osób z obszarów wykluczenia społecznego, • brak Centrum Pomocy dla Osób Niepełnosprawnych, • brak Punktu Konsultacyjnego, • brak organizacji zrzeszających młodzież, • brak ciekawej oferty zajęć pozalekcyjnych, atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, • zbyt niska liczba akcji informacyjnych i profilaktycznych na terenie miasta i gminy Łapy, • brak środków finansowych na rozszerzenie działalności ośrodków i jednostek pracujących na rzecz dziecka i rodziny, • niska świadomość społeczna na temat pomocy udzielanej przez placówki na terenie miasta i gminy Łapy, • niewystarczający nakład środków finansowych na szkolenia dla kadry pracowniczej.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • możliwość pozyskiwania środków z funduszy europejskich, • możliwość pozyskiwanie dotacji na kształcenie zawodowe, szkolenia dla kadry pracowniczej, • nawiązanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka, rodziny i osób potrzebujących. 	<ul style="list-style-type: none"> • egoizm, bierność społeczeństwa, • patologizacja społeczeństwa, • zanik wartości moralnych, • niechęć do wspólnych działań, • rozluźnienie więzi rodzinnych, • brak precyzji w wyznaczaniu kierunków działań, • brak należytej promocji podejmowanych działań.

V. PODSTAWOWE STRATEGIE PROGRAMU

Diagnoza problemów alkoholowych i narkomanii na terenie gminy Łapy wyznacza następujące kierunki działań:

- promowanie postaw prospołecznych istotnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii poprzez zwiększenie i wspieranie roli wolontariatu, lokalne kampanie informacyjne,
- zmniejszenie naruszeń prawa związanych ze sprzedażą napojów alkoholowych, ich spożywaniem oraz zażywaniem innych środków psychoaktywnych poprzez kontrolę punktów sprzedaży alkoholu, miejsc spotkań młodzieży,
- zahamowanie rozprzestrzeniania się zjawiska narkomanii i alkoholizmu, poprzez zmniejszenie liczby przypadków uzależnienia poprzez szeroko rozumianą profilaktykę, działania lekarzy pierwszego kontaktu, pielęgniarek,
- wprowadzenie innowacyjnych metod radzenia sobie z problemem uzależnień wśród mieszkańców poprzez organizowanie szkoleń dla pracowników, sympozjów.

VI. ZADANIA SZCZEGÓŁOWE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.

Poniższy program zakłada następujące cele:

1. Podniesienie świadomości społecznej na temat pomocy udzielanej przez placówki różnego typu na terenie gminy Łapy.
2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej dla osób uzależnionych, dzieci i rodzin.
3. Podniesienie poziomu wiedzy uczniów szkół na terenie gminy Łapy na temat mechanizmów uzależnienia, jego skutków.
4. Opracowanie i udostępnianie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego przez młodzież na terenie gminy Łapy.
5. Ograniczenie dostępu dzieci i młodzieży na terenie gminy Łapy do środków uzależniających.
6. Wymiana doświadczeń pomiędzy poszczególnymi sektorami życia publicznego, dotyczących pracy z rodziną, osobami uzależnionymi, dziećmi i młodzieżą.

W związku z realizacją celu nr 1 *Podniesienie świadomości społecznej na temat pomocy udzielanej przez placówki na terenie gminy Łapy*, przewiduje się następujące zadania:

Lp	Zadanie	Działania	Wskaźniki	Źródła pozyskiwania wskaźników	Odpowiedzialny za realizację
1	Prowadzenie działalności informacyjnej	1.zamieszczenie artykułu w lokalnej gazecie 2.opracowanie broszurek informacyjnych 3.zamieszczenie biuletynu informacyjnego na stronie Urzędu Miasta i Gminy	2 artykuły 4 typy broszurek udostępniona oferta informacyjna	„Gazeta Łapska” dostępne broszury informacyjne strona internetowa Urzędu Miasta i Gminy	redakcja gazety MOPS Urząd Miasta i Gminy

W związku z realizacją celu nr 2 *Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej dla osób uzależnionych, dzieci i rodzin*, przewiduje się następujące zadania:

Lp	Zadania	Działania	Wskaźniki	Źródła pozyskiwania wskaźników	Odpowiedzialny za realizację
1	Zwiększenie liczby miejsc poradnictwa i wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin	<p>1.powołanie Punktu Konsultacyjnego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej</p> <p>2. powołanie Punktu Informacyjnego przy Klubie AA</p> <p>3. umieszczenie na terenie szkół tzw. „niebieskich skrzynek”</p>	liczba odbiorców	<p>dokumentacja MOPS</p> <p>dokumentacja MOPS</p> <p>informacje ze szkół</p>	<p>MOPS przy współpracy wolontariatu studenckiego</p> <p>Klub Abstynenta</p> <p>pedagogzy szkolni</p>

W związku z realizacją celu nr 3 *Podniesienie poziomu wiedzy uczniów szkół na terenie gminy Łapy na temat mechanizmów uzależnienia, jego skutków*, przewiduje się następujące zadania:

Lp	Zadania	Działania	Wskaźniki	Źródła pozyskiwania wskaźników	Odpowiedzialny za realizację
1.	Edukacja dzieci i młodzieży dotycząca problematyki uzależnień	1.realizowanie programów profilaktycznych szkół 2.organizowanie pogaderek dla rodziców dotyczących problematyki inicjacji alkoholowej i narkotykowej	realizacja zajęć w szkołach rodzice biorący udział w pogadankach	informacje ze szkół listy obecności	pedagodzy szkolni, wychowawcy klas pedagodzy, MOPS

W związku z realizacją celu nr 4 *Opracowanie i udostępnianie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego przez młodzież na terenie gminy Łapy*, przewiduje się następujące zadania:

Lp	Zadania	Działania	Wskaźniki	Źródła pozyskiwania wskaźników	Odpowiedzialny za realizację
1.	Zorganizowanie form wypoczynku, spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzieży przy współpracy lokalnych centrów kultury	1.zwiększenie liczby kół zainteresowań, zajęć pozalekcyjnych	realizacja zajęć w ośrodkach kultury liczba odbiorców	informacja ze szkół, Świetlicy Socjoterapeutycznej	Świetlica Socjoterapeutyczna szkoły ośrodki kultury
		2. zamieszczanie na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy informacji dotyczących zajęć organizowanych dla młodzieży	udostępniona oferta informacyjna	strona internetowa Urzędu Miejskiego	Urząd Miejski
		3.zorganizowanie bezpłatnego wypoczynku dla dzieci w okresie wakacji	liczba dzieci	informacje od realizatorów	MOPS, Świetlica Socjoterapeutyczna

W związku z realizacją celu nr 5 *Ograniczenie dostępu dzieci i młodzieży na terenie gminy Łapy do środków uzależniających*, przewiduje się następujące zadania:

Lp.	Zadania	Działania	Wskaźniki	Źródła pozyskiwania wskaźników	Odpowiedzialny za realizację
1.	Prawna i społeczna kontrola nad negatywnymi formami postępowania osób będących pod wpływem alkoholu bądź innych środków odurzających	<p>1.legitymowanie młodzieży pijącej alkohol w miejscach publicznych oraz w stanie wskazującym na jego spożycie, bądź odurzonych</p> <p>2.pozyskiwanie informacji od mieszkańców o nieformalnych miejscach spotkań młodzieży, przypadkach łamania prawa w związku z nadużywaniem środków psychoaktywnych</p> <p>3.pozyskiwanie informacji na temat zjawiska przemocy domowej</p>	wzrost liczby działań prewencyjnych	informacje z Komisariatu Policji	Policja
2.	Współpraca z policją i sprzedawcami napojów alkoholowych opierająca się na ograniczeniu	<p>1.kontrola punktów sprzedaży alkoholu</p> <p>2.wnioskowanie do prokuratury</p>	kontrole punktów sprzedaży alkoholu	dokumentacja Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<p>Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Policja</p>

ich dostępności dla młodych ludzi				
--	--	--	--	--

W związku z realizacją celu nr 6 *Wymiana doświadczeń pomiędzy poszczególnymi sektorami życia publicznego dotycząca pracy z dziećmi, młodzieżą, rodziną i osobami uzależnionymi*, przewiduje się następujące zadania:

Lp	Zadania	Działania	Wskaźniki	Źródła pozyskiwania wskaźników	Odpowiedzialny za realizację
1.	Podnoszenie kwalifikacji oraz doskonalenie grup zawodowych poprzez wymianę doświadczeń	1. zorganizowanie konferencji dotyczącej problematyki uzależnień oraz metod przeciwdziałania im	liczba konferencji	protokół konferencji	z MOPS przy współpracy Urzędu Miasta i Gminy

VII ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Podstawowe strategie programu, a także działania wynikające z przyjętych celów szczegółowych, finansowane będą ze środków budżetu gminy, pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, jak też środków pozyskanych z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych.

VIII POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Zakres działań może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczanych na ich realizację.